

লমদমসিগী ফিল্মগী অতাঙবা নৈন-মী অমা ওইরম্বা সনাগী থম্বাল নেশনল এৱাৰ্ড ফংখ্ৰবা আৰ কে বিদূৰ - নানি

অঙাংনসু অহলনসু ইশু শুনা মী পু ম খুদিংনা নুংশিং কৈনবা মিদৌনি 'মায়ুং বিদূৰ' অতেনবা মিং অসিদা মায়ুংগী মতিক-ময়য় ইশু শুনা য়াওৱে। মিং অসিং পনবা নংত্ৰগা তবদা য়াফুনা মণিপুৰী ফিল্মবু, লিটৱেচৰবু, মুজিকপু থম্মোয় শেংনা নুংশিঙবগী ইন্ডিং অদু থম্মোয়গিদি মাংবা হৌৱকই। মহাৰু য়াফুনা নুংগইনা থৌৱম কয়াদা মণিপুৰী কলচৰগী ফিল্মগী মতাংদা মচা তানা তানা, মৰু-মৰুজ নুংগইনা ফগী যাওনা হুই নাইনা মৰুখিবদ নাংকোংসিদা হেজু তৱকই।

মহাৰু ৰাঙাংদি ইচম ক্ৰমে, মৰুজ মায়ুংগাওই, ৰাখল য়াফুনা খলহনবা গুইগী মগোঙদোক মহাৰু ৰাইশেংগা যাওই। মহাৰু ৰাইশেংগা ৰাহেজেক য়াফুনা ফুজ, ৰাইহে অমগী মমল খঙনা ইবা গুই। নৈন-মী অমা ওইবগী চপ চাবা মৰু-ময়য় চেপখিবা চু থোকপা মীশক অমনি হায়না গুসিসু খল্লি। য়াফুসি এনা খঙবদা, ৰাখলসি লুনা খনগল্লি, হীৱম খুদিংনা য়াফুনা চেৰুশিমা-চেৰুশিমা য়েংই। মহাক মশাসি মতাং চুগুনা হুইগুনা চেৰুশিমা, মৰু লুৰুপ অদু চপা, স্পিচ পীবা অনৌবা ৰাইহে-ৰাতা শীজিগুনা গুংবা, লাইনিং-লাইচ য়াফুনা চুৰা শীজি অমনি হায়না উজ। কীৰু অমনি ৰাইহে অমা শোয়ৰবা নংত্ৰগা অকৰা ফিগে অমা লাকপদা তত্ৰা হেক পনবসি 'হুৱে কুৰু' নংত্ৰগা 'শ্ৰীগোবিন্দ' হায়বসিনি। মসি মহাৰু চহীগী চেৰুশিমা গুংবা নত্ৰে, গুইগুইগী হৌনা চীনদা পত্ৰনা লাকপদা ৰাইহিনি। ৰাইহিনি তাক্ৰিবি, মহাক অসুগা গুংবা, অৱানববু য়াফুনা কিজবা, হুইগুইগী মীশক অমা ওইবগী হায়বসি ৰাইহেগী মৰুদা লেঙুনা চেৰুশিমা। অসিগুনা তাজলবা মীশক অসিমা মত্ৰগী খেঙেঙ মত্ৰইয়া থুপখিবি তশেনা পেলহৌদে। ইশাগী মমল য়াফুনা কৰিগুনা অমা মাঙখিবগুনা খল্লি।

ৰাজকুমাৰ বিদূৰ (আৰ কে বিদূৰ), নোংগৈবু ৰাইহেৰুপম লৈকয়দা পোকবি। মহাক কময়ত লক্ষনী য়ুনিভাৰ্চিটী মাস্টাৰ বিন্দি ফংখ্ৰবা। একুইট টি জেনেৱেল মণিপুৰী গুইকিত থবক তৌৱমী। মণিপুৰী লিটৱেচৰগী লুপ কয়াদা মেসুৰ ওইবগী। লমদমসিগী তাজলবা লিটৱেচৰ অমদি কলচৰগী ওইবা জনেল কয়াদা মমল নাইবদা আৰ্জিক কয় ইবদুনা ফেগুৱীৱমী। মহাক অহানবা শেৰেং ইবা

য়ান্না পাল্লকবি। ইবসু খৰা ইৱমখি। য়াফুনা নোংমা হায়বীবা মহাৰু ইবা শৈৱেং অমা কলচৰেল ফেগমগী শ্বুত চেফেঙলা ফেগুখি। মদুনা য়াফুনা লিটৱেচৰ ক্ৰিএটিভ ৱাৰ্কী ইহান হানবা ফেগুখিনি। মদুগী মত্ৰুদগী ইবগী খোঙজ অসি খুশ্মাং চাউনিখি হায়না পনবীৱমখি।

মহাক কলচৰেল ফেগমগী অচুঙা মেসুৰ অমা ওইনা খুংফম নাইবদা থবক কয় তৌৱমখি। একাউন্টেট জেনেৱেল মণিপুৰদা থবক তৌৱিগী মত্ৰুদা লমদমসিগী মিংগ লৈৱা ড্ৰামাটিষ্ট ৱতন থিয়াম, লৈখিত্ৰবা পুস্ত্ৰা শামু, কহাইলালনচিবগা নকশিৱনা লোয়খি। মদুনা মৱম ওইবদা ড্ৰামা কয়গী ৱিভিউ অমদি ক্ৰিটিকেল আৰ্জিক কয় ইবদুনা মণিপুৰদা ফেগুবা পাউচিগুনা ফেগুবা হৌখি। শ্ৰুত্ৰইৰবা থিয়েটৰ অৱলি অমা ওইবগী ৱতন থিয়ামদি য়াফুনা য়াফুনা ক হোনা নক্ৰে। মিকুপ খুদি থালেক্ৰবা মৰুপ অমা ওইখি।

য়াকু আৰ কে বিদূৰ, মণিপুৰী ফিল্মগী অকনবা এণ্টিষ্ট অমসু ওইবকই। ফিল্ম সোসাইটি মণিপুৰগী যৌ পুবা মীশকি। কুমজা ১৯৭৭ চন ফিল্ম সোসাইটি গুফ মণিপুৰনা মহাৰুপ ফিল্ম এপ্ৰিসিএশন কোৰ্চ ত্ৰুনা পুনেগী এক টি আইদা থাখি। কোৰ্চ অদুনা ফিল্মগী অনৌবা লেংগেজ, ৱাৰী-ৰাথেং, ফিল্মগী এন্ট্ৰেট্ৰ কয়গী লৈশিং কয় পুনা হুইকবি। মদুগী মত্ৰুদগী মণিপুৰী ফিল্মবু হোমা মপাদল কনখনবা ঠাইই কয় শাগংপা মত্ৰুদা চোকথবা লৈতনা হোংনকবি। কুমজা ১৯৭৯ চন ইফাল সিনে ক্লব মহাৰু প্ৰেজেন্টিং অদুনা লৈখিত্ৰবা কে ইহোৱেল শৰ্মদা প্ৰসিটেট ওইবদা লিংখংখি।

মণিপুৰদা ফিল্মগী পোলিসী লৈনগদবনি হায়বগী ঠাইই মত্ৰুদা মাজলি থাৰা মীশক অমা ওইবকবি। মপান লমগী অফবা ফিল্ম কয় মণিপুৰদা পুশিল্লত্ৰুনা চাং নাইনা কাপ্ৰা, ফিল্মশিঙ য়েংলবা মত্ৰুদা ফিল্মগী মৱমদা নৈনবা থৌৱমশিঙ পাঙথোকখি। মদুনা মণিপুৰদা অফবা পুথোক্ৰবি অচৌবা পুৰ্জিগী ইখিল কয় পীখি হায়বসি অশেংবা অচুৰা ৰাফকনি। ইফাল সিনে ক্লবনা ফিল্ম কয় কাপুনা য়েংবা, নৈনবদা শৰুক য়াফুনা তাজ্জা ফংখি। মদুগী অচৌবা মৱমদি এক্স-সিনে ফোটো ষ্টুডিওগী মনুংদা নংত্ৰগা খুদেংচাগদবা মফম অমা য়েংনা লৌনকপগুনা শীল্লি। ঐজাগী দুকানগা ঐখোয়গী লীলাগী ওফিকক য়াফুনা নক্ৰে। অদুনা অশেংবা মত্ৰুদা ঐসু ঐজাগী মনাজ্জা হেক হেক ফুফুগী খুদেংচাগদা হোৱেল ফিল্ম কাপকনি হায়না পাউ হেক হেক তাকপী। মৱম অদুনা ঐখাক সিনে ক্লবগী মেসুৰ ইখিবা কুইবৰা ৰাথেং অসি ময়ামদা ফেগুঙদোকৰি।

নথুংগী ওখাৰম্বা ৰখখল : - নথু মজলি থিয়েটৰগী লমজেলদা খূৰুপ থাৱক্ৰিবা ইফাল থিয়েটৰগী ৰাশোমোন নেটৱাৰ্ক য়েংলুবদা

দিৱেজৰ, লোইতোংবম পাৱিডনবা

মণিপুৰগী থিয়েটৰগী থোঙজেল অসি লেপুনা চেহুৱকপা ঠাইল অমগুম কৰা নাইনা গুসিসু চেহুৱি। মসিগী খুদম নংত্ৰগা মৱম অমা হায়বা অৱবদি থিয়েটৰ তৌৱিৰিং অসিগী ফজৰা দিসিগিনি অসিনি হায়বা য়াই। দিসিগিনি হায়বসি যাওবদি আৰ্হ হায়বসিগী ফজৰা মশক অসি লৈৱেই। থিয়েটৰ তৌৱিৰিং অসিমা অহল-লমন অমা উবা মত্ৰুদা মশোক নোনদুনা উলিবা যৌগল্লোন অসিমা আৰ্শী মতিক ময়য় অসি য়াফুনা হেংগংহল্লি। জোঙন জোঙনবা থিয়েটৰ গ্ৰুপ কয় লৈৱিৰিং অসিমা মগী মগী ওইবা প্ৰদৰ্শন কয় পুথোক্তা কয় হোংনৰি। থিয়েটৰ পামজৰিবা আৰ্শিগিং অসিবু মেথোঙ শেংনা ত্ৰুবা হায়বসিসু য়াফুনা মেথৌ তাৰা হায়ব অমনি। মৱম অসিমা লমদমসিগী থিয়েটৰ গ্ৰুপ খৰনা থিয়েটৰ খঙত্ৰী ওইবা ৰাৰ্কেশাপনিখিবা কয় শীন্দুনা থিয়েটৰ আৰ্টিষ্ট কয় পুথোক্ৰবি।

হৌজিক মত্ৰুগী মণিপুৰগী ওইবা থিয়েটৰগী লমজেলদা থোইদোক্ৰা ফজৰা ড্ৰামা কয় পুথোক্ৰিবা, কম্পিউটিভ ওইবা থিয়েটৰ গ্ৰুপ অমা হায়বা অৱবদি 'ইফাল থিয়েটৰ' অসিসু অমনি হায়বা য়াই। 'ইফাল থিয়েটৰ' অসি এক্সপেৰিমেন্টেল গ্লে অমদি ফোক গ্লে কয়াদা খুং থাৱক্ৰিবা থোইদোক্ৰা মাজলি থাৱক্ৰিবা থিয়েটৰ গ্ৰুপ অমনি। হুদক নেশনল স্কুল গুফ ড্ৰামা (এন এচ ডি)গী এক্সটেন্সন প্ৰোগ্ৰাম দিপাৰ্টমেণ্ট, নু দেল্লিগী মখাদা পাঙথোকখিবা নুমিং ৩০নিকী ওইবা প্ৰদৰ্শন ওৱিয়েটেদে থিয়েটৰ ৰাৰ্কেশাপ প্ৰদৰ্শন লোইশিনিখিবা লোয়না মাজু থা মাৰ্চ ২৯ন

নুমিং ৩০নিকী ৰাৰ্কেশাপ অসিমা শৰুক য়াখিবা ব্ৰেনিগিংনা শাৱবা গ্লে অসিগী ফুট, সিনিগ্ৰাফি অমদি দিৱেজনা লোইতোংবম পাৱিডনবা। অদুনা এপ্ৰিষ্টেট দিৱেজৰ ওইনা থৌদাং লৌখিবা ময়েংম বোবোনি। পুথোক্ৰিবা ড্ৰামা অসিবু শুগ্ৰা য়েংশিনিখিবা লোইতোংবম দোৱেজনি।

ড্ৰামা অসিগী শল্পুৱা ৰাৱিদি- 'ৰাশোমোন নেটৱাৰ্ক' হায়না মিংথোনা ঠাই-পাউৰী চেভেল অমদা পাউ পাৰিবা এক্স অমদা পাউ পাৰিডেই ইখঙ খঙইহৌদনা ৱাৰী অমা যাওগিল্লকবি। এক্স মহাক মশাসু ৱাৰী অদুনা যাওবা কেৱেটৰ অমা ওইখি। মহাৰু লৌৱিবা কেৱেটৰ অসি লগুনা অমগী শত্ৰুনি। অমৱোমদা, মহাক মশাসি কম্পেনি অমদা থবক তৌৱিগুনা কোভিড লায়চংনা মৱম ওইবদা থবঙত্ৰী লৌখোকপীৱাৰ পাঠে লৈৱা মীশক অসিসু। মহাক গাওংনে। মফম মৱাং খঙুনা নোংকুৰী অহিং অমদা অসুম লাকপনা ৰাশোমোন নেটৱাৰ্ক কৌবা মফম অমদা থুংলুৱে। মফমসি মত্ৰু অমদদি ঠাই-ত্ৰুবা ফজৰা মফম অমা ওইবকনি। গুসিদি মদু নংত্ৰে। মফমসে লানগী মেথু নংলবা, মেথোং মৱম খঙত্ৰবা, অশিবা হকচাং কয়গী হুন্দোকফম নমথী-হুইগুইৰবা মফম অমা ওইবক। তাজ্জাসিদা হুৱাৰবা অসুম মফমদুনা থুংলুৱে। মেথোং অনী মৰুপ শাৱত্ৰে। লগুনা মদু হুৱাৰবা ওইনংলমী। তাজ্জাসিদা হুৱী অমদা কাটি পায়ৱদা অশিবা নুপীগী মশমশিঙদগী শম্মশোং শেংলবা শম ককপদো উক্ৰবদা মেথোয়নি গুপকৰী পনখৈ লৈৱমদে। হুৱীদুনা শিৱী নুপীশিঙদগী পুদি ৱাৰী শিঙ-নামা লীবা গুইমী। অহানবা ৱাৰীনা শাঙে হুইবদা পেঙুৰনা মগী চাৱজবা নুপাগা নুশি পছু যৌঙমখিবদনা মদোম পুদি পীখমুত্ৰী নিঙেল অমগী ৱাৰীনি। অনীশুনা মপুৱেইবদা ওইবদা মৱাল কয় পীশিদ্দনা ওপীমনবদগী খঙবা গুইবদা যৌনা অমদা মদোম থৌৱা য়াফুনা শিঙখিবগী ৱাৰীনি। মথংগী ৱাৰীদি ৰাশোমোন নেটৱাৰ্কগী পাউ পাফম ষ্টুডিও হাজিল্লক্ৰে। শম্মশোং ককপী হুৱীদগী মতাংদা খন-নৈনবা মীফম ফজৰা খঙ-হেৰিবা এক্সপাৰ্ট নুপী কৌদনা খন-নৈনহল্লমী। খনগদবা হীৱমগী ৰাংমদা অমদা অমদগী হেইজি হায়না মাপল তৌৱনকপগী মীফমদ কাযখি। অৱেইবা ৱাৰী মতাং অসিদি মোবাইল ফোনদা টাইপ তৌদনা থানৰিবা টেক্ৰনা কেৱেটৰ ওইনা থোৱক্ৰুনা ৱাৰী শানৰৱে, ঠাই শকমিগুৱে। অদু মথোয় টাইপ তৌৱিবা নুপা-নুপী অনীদুনা টাইপ তৌবা লেপত্ৰবদা ময়েকশিং (টেক্স) অদুনা পাঠে লৈতনা তেংথোকপগী ৱাৰীনি। শম্মশোং ককপী নুপীগী মৱমদা হুবা লৌখিবা নাইবদা ৰাহে মৱজা ড্ৰামা অসি লোইশিল্লি।

ড্ৰামা অসিগী ফুট, সিনেগ্ৰাফি অমসু দিৱেজনাগী থৌদাং লৌৱিবা লোইতোংবম পাৱিডনবা মগী দিৱেজৰ নেটাট অসুগা পল্লি- ড্ৰামা অসি পানখেলকপদা অমদি মশক লেগদা মখল মখা কয়গী পেট্টিমদেদগী মচাকশিং অমদি কাজলোনশিং হায়বদি পেৱোদি (মীতে ত্ৰুদা হেইজি য়াকশিনিবা মতে), ই টাইটেলট্ৰু এল ৱিৰেবেল (তোঙন তোঙনবা ৱাৰী কয়াদা য়াশিন-তেংশিৱৰপা), দিক্সট্ৰন (ৰাইহে অমদা ফেগুদেল্লিবা মপাল নাইবদা ৰাহেজেকশিং), ক্ৰিকেলজ (খেৰা ময়ামগী অপূৰবা মতে), হুইপাৰিএলিট (অশনিবা অশেংবদগী হোমা মাজলুনা খন্দোকফম খঙলত্ৰবা) অসিনিখিবা কয়গী শীজিৱাৰি। ৰাশোমোন নেটৱাৰ্ক হায়বসি হৌজিকী মত্ৰুগী মীওইশিংগী ৰাখলগী কীভম অমদি মীদিগী ওইবগী কীভমসি সিল্ভোল ওইনা উলি। ময়কৈ অমখত্ৰুগী য়েংদুনা লিৱকৰা ৱাৰীনা পুনিংবা ময়কৈতা পুনা চংখিবদগী অচুৰা থৌদোকী চপ চাবা মশক মাঙখিবদা উলি।

হেমেচাদ নিংখোঙ

মণিপুৰদা পুথোক্ৰিবা মণিপুৰী ফিল্ম (লোয়নমকী ৱাৰি নংচুদে) কয়াদা আৰ কে বিদূৰগী মশক্তি অমত্ৰু ফাওবা উবা ফংদে। অদুনা ফিল্ম অমগী ক্ৰেডিট থাবদুস মহাৰু মমিংদি মফম অমত্ৰুদা যাওবা উদে। অদুৰ ফিল্ম অদু নম্বা হৌনবা থৌৱাং লাংলকপদগী ফিল্ম অদু ওইবদা হেংনবা, অৱ-তীক্ৰুনা নৈনবা থবক মত্ৰুদা মত্ৰুদা খৰায় য়াফুনা যাওৱকবি। মণিপুৰী ফিল্মগী হৌৱক-ৱাৰী-ৰাথেং, ফিল্মগী থাৰ, কানা কৰি তৌবা, কৰি ওইবা অমদি মসিমা চাওংখলকপগী খেঙুঙ কয়। অসিগী মতাংদা মহাৰু মেথৌ ইবা ওইনা য়াফুনা কুপা থিঞ্জিন্দা মমং তনা খঙখিবা মীশক অমা হেক হায়বা অৱবদি আৰ কে বিদূৰ অসিনি হায়বদা হায়মদা থোক্ৰেই।

ঐখোয়না হকাম চল্লিবা কৰিগীনো? ঠেইচট ৱাৰ্ছ সৰবাৰ ঐজাগী?

মথৌ নীংখিনা পাঙথোককনবা, ঠেই ঠেইলোদা যাওবা কৰ্ণদইগুইগী চাং ৰাংখংহনবা অমসুং শিঙলীখিনা ব্ৰেইনদা ওজিঙেন মৱাং কয়না যৌহনবা মৱমদী হৌনিং-শিঙীংবা হেংগংহল্লি। হকাম চনবা হায়বসি মীওই অমদগী অমদা লৌনগল্লি হায়না থাজনে। ময়াম পুৱা লৈমিৱাৰিঙদা কনাগুহা মীওই অমদা হকাম চল্লিবদি অটে মীওইশি অদুসু মৱী মৱী চৱৰকই। মসি মতে তমদুনা হেজু তৌৱনকপা নত্ৰে। মীওইবা হায়বসি তুল্লিংবা পোক্ৰবদি হকাম চৌলংকই অমসুং তুল্ল-হীপুৰগী মত্ৰু অসি মাদবা মৱজা হকাম চনবা অসি অমদগী অমদা লৌনকপগুনা উবা য়াই। মীয়াগুা চিৰা লৈবা ক অমদা ওজিঙেন অসি মৱাং কয়না লেতবদগী মই-মই হকাম চৱৰকপসু য়াওই অমসুং মসিবসু লৌনকপগুনা উবাগুই ওই।

অদু ওইনকম, অঙকপা খৰদি গুসিসু কৰিগীনো হায়বা মৱম খঙুনা অদুয়ক মচি লেঙা তৌদনা ৱেৰি। মশাগী থবোৱীশিং অদুনা নুংশিং হায়বসি যাওবদা অৱবশু, মমাগী পুৰুদা লৈৱিবা পোত্ৰিবা অঙাংখিগী হকাম চল্লিবা কৰিগীনো হায়বসি ইহান হানবা অঙকপা অমনি। অনীশুত্ৰবা, শিঙলী কয়াকৰম খুঞ্জিল্লকপা (মল্টিপল ফ্লেটৱোসিস) নংত্ৰগা ব্ৰেইনষ্টেমগী মখা থংবা শৰুজা অনাবা লৈবা মীওইশিংনা ক হোমা হকাম চল্লিবা কৰিগীনো হায়বা অসিসু খঙবা গুমদি।

হৈনৌ মপাল থোইদোক-হেন্দোক্ৰা শাংপা চহীদু নুংশিং কল্লি! চুন্সজাংলা?

ডাঃ এম থোইথোই সিংহ, ক্ৰোপ সোল্যুস

(The Science Behind this Hearsay)

মপাল মশীং য়ামবসু মহয়দি য়ামদে

মপাল শাংপা অমসুং মৰু চঙবা হায়বা ৰাইহে অনী অসি উহয়-ৰাইহে অমসুং মহয়-মৱেং পুথোক্ৰবা চঙবা ষ্টাইগী হোমা শোয়হীৱদা তাক্ৰকশিংনি। মপাল ফজনা শাংত্ৰবদি মহয় পুথোকপগী চাং হইহে। মপাল মপুং ফনা শাংপা পাঠে। হৈনৌ মপাল ফজনা, মৱাং কয়না শাংপা চহীদু নুংশিং কল্লি, মপাল য়াফুনা কেল্লনি পাখংনে। অয়াম্ৰ মীওইশিংনি মপালশিং কেনাঙ্ৰা, হৈনৌ খৰখক পালহৌবগী নুংগইত্ৰবা ফাওনে।

হৈনৌ মপাল অমসুং পাল্লিগী চাউ-শাংবা খেৰা মপাল চৱেংখিগী চাও-শাংবা থেং। হৈনৌ মপালগী চৱেং অমদা ইঞ্জি মৱিদি ২৪ ফাওবা শাংই। চৱেং অমদা মপাল ৫০০০দী ৬০০০ ফাওবদি য়াওই। কৰিগুহুনা ১০,০০০ যৌবা য়াওই। পাল্লি অমদা হৈনৌ মপাল চৱেংসি ২০০ দী হৌৱগা অচৌবা পাল্লি চৱেং ৩০০০ যৌনা শাংপা য়াওই।

মপাল য়াফুনা শাংলবসু হৈনৌ খৰখক পানবগী মৱম : ১) মপাল চৱেং অমদা লাবগী মপাল Stamine Flower) অমসুং লাবা-অমোম অনীমকী মগুণ যাওবা মপাল (Hermaphroditic Flower) হায়না খঙনবা অমদা মখল অনীমক য়াওই। Andromonoicous ওই। অদুৰ লৈ লাবগী মশীৱা হেই। হৈনৌ মপাল চৱেং অমদা লাবগী মপাল ৫২% দী ৮৯% ফাওবা য়াওই। লাবা-অমোম অনীমকী মগুণ যাওবা মপালনা চাদ ১১ দী ৪৮ ফাওবা য়াওই। হৈনৌ পানবা গুগু মপাল মশীংখুদি লাবগী মপালনা মশীং হেই। হৈনৌ পাল্লি মপাল ময়াম অমা উৰবসু লৌইনা পানগদবা নত্ৰে।

২) লাবনা পুথোকপা লৈৱিকশিং (মিলিমাইক্ৰেন ২০-৪৫ মুক্ৰেং শাংবা অয়ংবা) বৃ হীংখোই অমসুং অটে তীল মখল কয়না নংত্ৰগা নুংশিংকী মত্ৰেনা মপালদা য়াওৱিবা অমোম যৌহকৰকই, হৈনৌ পালহল্লি। অমোমগী মপাল খুদিংমক মহয় ওইনবা Pollination গী খুদেংচাবা ফংদে। অমোমগী মগুণ যাওবা মপাল খুদিংমক মহয় (হৈনৌ) ওইগদা নত্ৰে।

৪) লায়না-তীলানা মৱম ওইগুৱা কেনাখিবদগী অমতা হেইগুই লৌইদবা য়াওই। তীল-লায়না কেলহনবিদুসু নুংশিংনা কেলহনখিনি খল্লি।

লৈ লাবশিংগী মৱজা অমোমগী মপাল অমসুং মহয়

৫) মচিগুৰা ৰাংপা- মীওই অমা অনীখক নত্ৰা হৈনৌ পাল্লিগী মচিগুৰা/হাৰ হাৰীবা থেংনদে। হৈনৌ হেৰুদা অমুনবা খুনবগীদি কাওনদে। মচিগুৰা পীদবসিসু হৈনৌ মপাল মহয় কোৱা, পান্দৰগী মৱম অমনি।

গুসিগী ৰাশি ফল

গুসিগী ৰাশি ফল	শক্তিগী চনি পানবা
মেঘ:	হোয়া ফবনা থাজনা নৱল মাজগনি, য়েংনবা পান্ধবি পাঙবা য়াৰা থবকসু পনগনি। লৌশিগী উপায় ওইবদি নৱলনি শোয়না চাওংখকনি।
লৈশা পাখংগী:	নুংশিবা ৱাৰীগনি।
খৌনি পোংলম:	লৈ অঙাঙবা
বুধ:	মীৱা শোয়না থুংগনি, খুচাও থাহৌৱে, লাইবক ফগনি, নীংবা মপা চাৱনি। পোৱোম শীনবা, গুংবা শকপা শোয়না মায় পাৰ্জনি।
লৈশা পাখংগী:	লাইবক য়াফুনা ঠেই।
খৌনি পোংলম:	লৈ অঙাঙবা
মিথুন:	চৱাংনৱবদি নৱল মাজবা শোয়দে, য়েংনবা পান্ধবা অঙুনা তাখিগনি। মৰুপ-মপাংগী মতেং লৌৱা শোয়না মায় পাৰ্জনি।
লৈশা পাখংগী:	ঈকায় খুৱা ফংগনি।
খৌনি পোংলম:	লৈ হিগোক
কৰ্কট:	হকচাং নুংগইবা, নীংবা মপা চাবা, মীচু থোম্বল মায় পাৰ্জনা নুংগনি। য়েংনবদি য়াওক্ৰু, নথক থোংবগী পাউতাক লৌৱবদি চাউনা লন ফংগনি।
লৈশা পাখংগী:	নীংবা থুংগনি।
খৌনি পোংলম:	লৈ হিগোক
সিহ:	নীংবদুক পাঙবা মায় পাৰ্জনা অমদি অঙুনা চানবীবা ফংগনি। হুইবসু মীৱাইবদি য়েংনবদি শোয়দে, নচা-নচা ই নংত্ৰগা লৌশিং চাউবগী অৱবদি মায়বীবা লৈৱেই।
লৈশা পাখংগী:	লাইবক ফগনি।
খৌনি পোংলম:	লৈ হিগোক
তুলা:	নীংবা খুদিং পাঙগনি খনগন, পাঙবা খনগে থবক অনীৱক্তি খেই। নথক থোংবনা হাওম চাৰ্জি। মৰুপ-মপাংগী তা তাদবা তৌগন।
লৈশা পাখংগী:	মীৱা লৌৱবদি য়াইফংগনি।
খৌনি পোংলম:	লৈ অশবা/হিগোক
বৃশ্চিক:	নীংবা ষ্টাইগী থুংগনি, লক্ৰোন-ইতিতা খুংচাউ থাহৌৱে, নভুও গুইনবা লৈৱেই। তৌবত্ৰ মীৱা লৌৱবদি য়েংনবা খুদেংচাবা লৌখিগনি।
লৈশা পাখংগী:	নুংশিবা হায়বা তাও।
খৌনি পোংলম:	লৈ হিগোক
ধনু:	গুসিসু লাইবক ফবা নুংগনি, মাজবা লৈৱেই, অঙুদুৱী ৱাৰী য়াফুনা কাগনি। লাংত্ৰুবা অমদি মীৱা লৌনা মায়বীবা ওইগনি।
লৈশা পাখংগী:	কথোকপা তমু।
খৌনি পোংলম:	লৈ হিগোক
মকৰ:	নীংবদুক পাঙহৌৱে, মীৱা লৌগন, য়েংনবসু নভুও ঈকায় খুৱবগনি। থাজনা লনসু ফংগনি। অনমদি তানগন।
লৈশা পাখংগী:	মায় পাৰ্জনি।
খৌনি পোংলম:	লৈ অঙাঙবা
কুন্ত:	হোয়া ফবনা অমদি আশা চাউনবা মতম মাজগনি, মীতোপ থাজবদি লুনা থমজবা নৱল মংখিনি। লাই-গুৰুগী ৱা তাউ, কাগনি।
লৈশা পাখংগী:	মতম খৰা গুইয়ু।
খৌনি পোংলম:	লৈ নাপু/কিসমিস
মীন:	ৰাঙবা কনবা অমদি মীৱা লৌৱবনা নভুও গুইনবা লৈৱেই। মীতোপ থাজনা অমদি লৌশিং চাউবা শাগন। নথক থোংবগী ৱা লৌৱবদি মাজবা অমতা লৈৱেই।
লৈশা পাখংগী:	চৱাংনবা খুদেংচাবা মাজগনি।
খৌনি পোংলম:	লৈ নাপু/কিসমিস

খৌনি পোংলমশিং অসি ইশানা নীংজবা লাইনা কংপী ময়ম ফংগনি।